

Memo

Aan [REDACTED]
Datum 23 september 2021
Kenmerk 1283626
Onderwerp Luchtkwaliteit

Opgesteld door

Email

Luchtkwaliteit zorgwoningen Bremenbergweg Meppel

Inleiding

Cosis is voornemens tijdelijke zorgwoningen te realiseren op de locatie Bremenbergweg 2 in Meppel. Het gaat om een tijdelijke woonvoorziening voor mensen met een kwetsbare gezondheid. De woningen zijn gepland in de directe nabijheid van een biomassacentrale en de provinciale weg N375 gelegen. Op 28 meter van de voorziening bevindt zich de biomassacentrale en op 28 meter de provinciale weg.

Hoewel er volgens de RUD Drenthe wordt voldaan aan de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit, bestaan er zorgen over de luchtkwaliteit ter plaatse van de woonvoorziening. Gezien de hogere gevoeligheid van de beoogde bewoners wilt Cosis nader inzicht in hoeverre aan strengere (meer gezondheid gerelateerde) advieswaarden voor luchtkwaliteit wordt voldaan. Daarmee kan een nadere interne afweging over luchtkwaliteit worden gemaakt.

In deze memo wordt nader ingegaan op de luchtkwaliteit bij de tijdelijke zorgwoningen. Op basis van beschikbare gegevens van de Biomassacentrale (rapport Sweco van 2017) en verkeer (NSL monitoringstool) wordt een gecumuleerde inschatting gemaakt van concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} nabij de zorgwoningen. De concentratie wordt beoordeeld aan de wettelijke grenswaarde en WHO advieswaarde voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}). Daarmee ontstaat beter inzicht hoe kritisch de concentraties zich verhouden met deze toetswaarden. Tevens ontstaat inzicht in hoeverre de lokale bronnen bijdragen aan de totale concentratie.

Situering tijdelijke zorgwoningen

In volgende figuren is de situering van de zorgwoningen weergegeven. Het eerste figuur geeft de ligging weer van de woningen tot de biomassacentrale en de provinciale weg. Daarbij is de minimale afstand aangegeven. Het tweede figuur geeft de ligging van de beoogde locatie weer via een luchtfoto. In de derde figuur is de ligging van het perceel vanaf de Bremenbergweg getoond met op de achtergrond de ligging van de biomassacentrale.

**Tijdelijke woonvoorziening
Bremenbergweg 2 Meppel**
Situatie
21 juli 2021

Normenkader

In tabel 1 zijn de relevante normen voor NO₂ en fijn stof opgenomen.

EU grenswaarden

De EU grenswaarden zijn de wettelijke luchtkwaliteitsnormen. In het kader van besluitvorming over plannen en projecten wordt getoetst aan deze grenswaarden. Als wordt voldaan wordt aan deze grenswaarden kan een plan of project derhalve doorgangvinden. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt in de gevoeligheid van mensen voor luchtkwaliteit. Uitgangspunt is dat met deze grenswaarden aan iedereen een voldoende bescherming wordt gegeven.

Ook het Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit gaat uit van deze grenswaarden. Dit besluit bepaalt dat realisatie van specifieke gevoelige bestemmingen waarvan de locatie geheel of gedeeltelijk is of zal zijn gelegen op een afstand van minder dan 300 meter vanaf de rand van een rijksweg, of minder dan 50 meter vanaf de rand van een provinciale weg, en op die locatie sprake is van een overschrijding of dreigende overschrijding van de grenswaarde voor NO₂ of PM₁₀, de invulling op een zodanige wijze plaats vindt dat deze niet leidt tot een toename van het aantal ter plaatse verblijvende personen. Als specifiek gevoelige bestemmingen worden bedoeld gebouwen, geheel of gedeeltelijk bestemd of in gebruik a. ten behoeve van basisonderwijs, voortgezet onderwijs of overig onderwijs aan minderjarigen; b. ten behoeve van kinderopvang; c. als verzorgingstehuis, verpleegtehuis of bejaardentehuis.

WHO advieswaarden

Naast de Europese normen voor luchtkwaliteit, heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) de zogenoemde 'Air Quality Guidelines' voor buitenlucht opgesteld met de WHO-advieswaarden. Dit betreft wetenschappelijke advieswaarden. Wanneer de luchtkwaliteit voldoet aan de Europese grenswaarden, betekent dit namelijk niet dat daarmee ook de volksgezondheid volledig wordt beschermd. De Europese grenswaarden zijn minder streng dan de gezondheidkundige advieswaarden van de WHO. Zelfs bij concentraties onder de gezondheidkundige advieswaarden van de WHO kan luchtverontreiniging de gezondheid aantasten en tot vroegtijdige sterfte leiden. Er is dus meer gezondheidswinst te verwachten van verdere verbetering van de luchtkwaliteit dan de WHO adviseert. Kinderen, ouderen en mensen met luchtwegaandoeningen

(vooral astmapatiënten) blijken extra gevoelig voor de effecten van blootstelling aan fijnstof, stikstofdioxide en ozon. Mensen met hart- en vaataandoeningen zijn extra gevoelig voor fijnstof.

In het Schone Lucht Akkoord (SLA) van januari 2020 streven de deelnemende overheden (Rijk, provincies en gemeenten) naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren waarbij onder andere wordt toegewerkt naar de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof in 2030. Mochten deze waarden in de toekomst worden gewijzigd dan zal bekeken worden wat de gevolgen hiervan zijn voor het SLA.

Zeer recentelijke (22 september 2021) heeft de WHO de advieswaarden op basis van nieuwe inzichten geactualiseerd. De advieswaarden zijn aanzienlijk aangescherpt. Maar nogmaals, de advieswaarden hebben geen dwingende status in besluitvorming, maar kunnen wel een rol spelen in (toekomstige) beleidsvorming.

Tabel 1 Grenswaarden en WHO advieswaarden NO₂ en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) in µg/m³

Stof	Type norm	EU grenswaarde	WHO advieswaarde 2005	WHO advieswaarde 2021 ²⁾
Stikstofdioxide (NO ₂)	Jaargemiddelde concentratie	40	(40)	10
Fijn stof (PM ₁₀)	Jaargemiddelde concentratie	40 ¹⁾	20	15
Fijn stof (PM _{2,5})	Jaargemiddelde concentratie	25	10	5

- 1) Voor PM₁₀ is de EU grenswaarde voor de 24-uurgemiddelde concentratie maatgevend. Deze omgevingswaarde is equivalent aan een jaargemiddelde concentratie PM₁₀ van circa 31,2 µg/m³.
- 2) Sinds 22 september 2021 geactualiseerde advieswaarden WHO

Huidige situatie luchtkwaliteit

RUD Drenthe heeft geconcludeerd dat luchtkwaliteit geen reden is om het verzoek om af te wijken van het bestemmingsplan – voor realisatie van de zorgwoningen – af te wijzen. Voor luchtkwaliteit wordt volgens de RUD voldaan aan de wettelijke grenswaarden.

In onderstaande wordt nader ingegaan op de huidige luchtkwaliteit in de nabijheid van het plangebied.

Wegverkeer

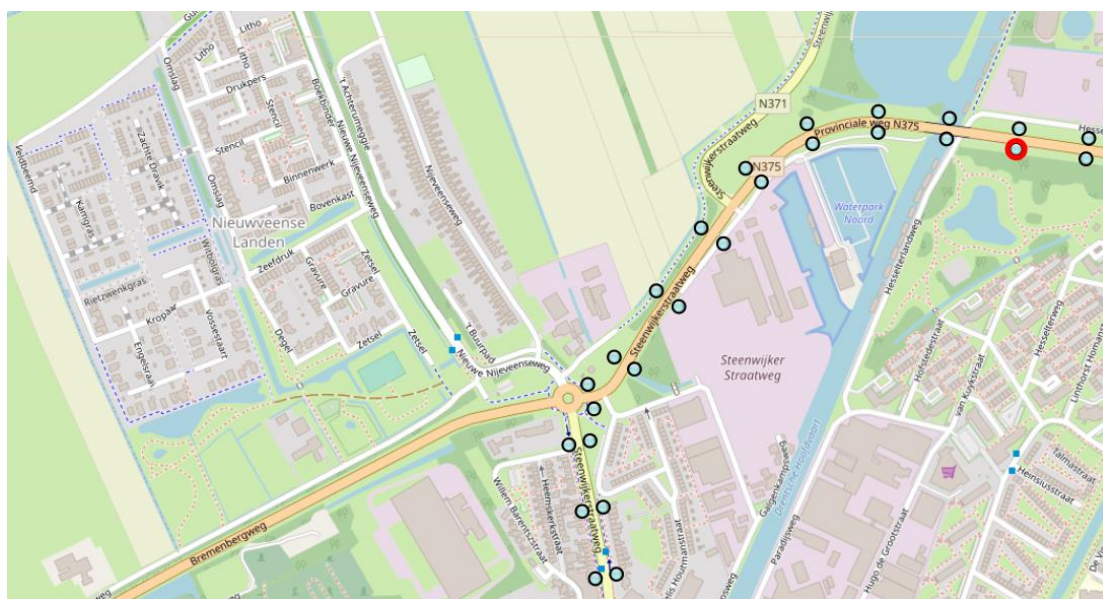
In het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) vindt jaarlijks monitoring plaats van de luchtkwaliteit in Nederland. De gegevens hiervan zijn opgenomen in de NSL monitoringstool ([NSL monitoringstool \(nsl-monitoring.nl\)](https://www.nsl-monitoring.nl)). In de tool worden concentraties nabij de belangrijkste wegen in Nederland inzichtelijk gemaakt. Onderstaande figuur geeft een uitsnede van de kaart van Meppel met de ligging van toetspunten waar de luchtkwaliteit is berekend. Het tracé direct nabij de zorgwoningen is niet opgenomen in de tool, wel het nabijgelegen tracé vanaf de rotonde autosnelweg A32. Dit deel van de provinciale weg zal een vergelijkbare of hogere verkeersintensiteit hebben dan het deel nabij de zorgwoningen.

Het in rood aangegeven toetspunt in de figuur heeft de hoogste concentraties voor NO₂ en fijn stof in 2020. De verkeersintensiteit is nabij dit toetspunt circa 15000 motorvoertuigen per etmaal met circa 12% middelzwaar en zwaar vrachtverkeer. Ter plaatse zijn de concentraties berekend als vermeld in tabel 2. In de tabel is de achtergrondconcentratie weergegeven en de totale concentratie inclusief de bijdrage van het lokale verkeer (ten gevolge van de provinciale weg en A32).

Tabel 2 Berekende jaargemiddelde concentraties (ug/m³) op toetspunt 81002 in 2020

	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}
Totaal	16,2	15,9	9,1
Achtergrond	11,6	15,4	8,9

Landelijke prognoses van PBL op het gebied van emissies duiden op een afname van de emissies en daarmee op een verbetering van de luchtkwaliteit in de tijd.

Biomassacentrale

In 2017 heeft Sweco een onderzoek uitgevoerd naar het effect van de biomassacentrale op de luchtkwaliteit. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de ruimtelijke onderbouwing.

Uit tabel 4.1 van het Sweco rapport wordt een maximale bijdrage van de biomassacentrale berekend van 1,1 en 0,1 ug/m³ voor respectievelijk NO₂ en PM₁₀.

Daarnaast zijn in het rapport contouren opgenomen (zie figuren) waarmee het effect ter plaatse van de zorgwoningen is te zien. Uit het luchtkwaliteitsonderzoek van de biomassacentrale blijkt dat de jaargemiddelde concentratie ter plaatse van de zorgwoningen met maximaal 0,6 ug/m³ toeneemt. Uit het luchtkwaliteitsonderzoek van de biomassacentrale blijkt dat de jaargemiddelde concentratie ter plaatse van de zorgwoningen met maximaal 0,1 ug/m³ toeneemt.

Totale concentratie

Op basis van de beschikbare onderzoeken worden de volgende concentraties nabij de zorgwoningen als maximum ingeschat:

- Circa 16,8 ug/m³ als jaargemiddelde concentratie NO₂ (16,2+0,6)
- Circa 16,0 ug/m³ als jaargemiddelde concentratie PM₁₀ (15,9+0,1)
- Circa 9,2 ug/m³ als jaargemiddelde concentratie PM_{2,5} (9,1+0,1)

Er wordt ter plaatse van de zorgwoningen ruim voldaan aan de wettelijke grenswaarden voor NO₂ en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}). Het besluit gevoelige bestemmingen is derhalve ook niet van toepassing. Vanuit oogpunt van het wettelijk kader kunnen de zorgwoningen gerealiseerd worden.

Ter plaatse van de zorgwoningen wordt ook ruim voldaan aan de WHO advieswaarden (2005). Alleen de concentratie voor PM_{2,5} ligt in de buurt van de WHO advieswaarde (2005). Ter plaatse is de kwaliteit van de luchtkwaliteit veel beter dan volgens de EU grenswaarden.

Aan de recent geactualiseerde WHO advieswaarden (2021) kan nu nog niet worden voldaan. Dit overigens voor geheel Nederland.

